

EEN SLACHTOFFER.

Een slachtoffer van de staking.

Hoe het gebeurd is, stel het u maar voor, zooals ge wilt, lezer! Het hoe doet er eigenlijk niet zooveel toe; gebeurd is het. En tengevolge van de staking is het gekomen.

Een van de voormannen komt het even meedeelen, en hij doet het blijkbaar op verstandige en voorzichtige wijze; de jonge vrouw, pas hersteld, de oude moeder, het zusje, ze zijn wat ontsteld, maar ze stellen zich de zaak niet erger voor dan ze is. Trouwens, 't is al erg genoeg, dat hij, die op zijn voeten de deur uitging, thans door zijn kameraden naar binnen moet worden gedragen. Is hij een voorman geweest? Of kwam hij per ongeluk op de plaats, waar de klappen vielen? Hoe het zij, hij komt op ongelukkige wijze thuis, en zal, ook als de staking opgeheven wordt, de eerstvolgende dagen niet mee kunnen gaan werken. De anderen kunnen het wel; hij is een slachtoffer geworden. Niet vrijwillig, niet door eigen opzet of het opzet van anderen, maar desniettemin een slachtoffer.

De staking maakt ook andere slachtoffers. 'k Ontmoette onlangs in den trein een man, die aan 't ministerie zijn pas had afgehaald om weer naar Duitschland te kunnen vertrekken. Daar werkte en woonde hij, al was hij een Nederlander. „k Heb hier aan diezelfde maatschappij jaren lang mijn brood gehad,” vertelde hij, „maar met de staking van het jaar negentienhonderd drie ben ik er uitgekomen, en sedert dien tijd werk ik in Duitschland. Nu ja, 'k heb mijn brood, maar ik zou liever hier weer aan de maatschappij wezen, als dat kon.” Die man was ook een slachtoffer van de staking.

En er zijn er wel andere ook. Mannen, die in den strijd der staking hun wil zóó sterk hebben ingespannen, dat er reactie moest volgen, en dat een verslapping van langen duur volgde op de korte overspanning.

Mannen ook, die bij den strijd woorden hebben gezegd en dingen hebben gedaan, die nog jaren lang op hun geweten drukten, en waarvan ze bitter berouw hebben. Ook zij zijn slachtoffers van de staking.

Of de staking, beter gezegd, of de klassenstrijd dat waard is?

Het beroep heeft ook zijn slachtoffers. Bijna elk beroep, want bijna elk beroep brengt zijn gevaren mee voor het lichaam. Soms bemerkt men op tijd, dat het lichaam voor het beroep niet deugt, en kan men naar iets anders omzien, maar dikwijls ook bemerkt men het pas, wanneer het te laat is, en wordt men een slachtoffer. Er zijn immers beroepsgevaaren, die van den aard van het beroep afhangen, en die niet te ontwijken zijn in onze onvolmaakte wereld.

Daarom zullen we van het beroep geen kwaad zeggen. De zee moet bevaren worden, de machines gestookt, de treinen bereden, de steenkolen uit den grond gehaald. Dat alles is goed, en het is de schuld der zonde, dat aan dat alles gevaar, levensgevaar verbonden is, hoe ook de wijsheid en het vernuft zich inspannen, om die gevaren kleiner te maken. Het gevaar bestaat, slachtoffers vallen, maar ze vallen voor iets, dat op zichzelf goed is. Ze zijn slachtoffers van den arbeid. En zulke slachtoffers maakt ook de arbeid der wetenschap; de krankzinnigegestichten kunnen het verhalen. Doch de arbeid is goed, elke eerlijke arbeid, en al beklagen we de slachtoffers uit het diepst van ons hart, we kunnen de schuld niet geven aan den arbeid; we kunnen alleen klagen, dat al ons weten en al ons kunnen tengevolge van de zonde zoo gebrekkig is.

Het leven van die slachtoffers was gewijd aan den arbeid, en de arbeid in zijn onvolkomenheid nam het leven. Gewijd, toegewijd was het leven. Gelijk het leven van den

zending gewijd is aan de verkondiging van het Evangelie, gelijk Paulus Grieken en Barbaren een schuldenaar was, en de gevaren, die zijn „beroep” hem bracht, niet telde. Dat doet ook thans nog geen getrouw zending, geen man, die zich door God afgezonderd weet tot een arbeid. Een gewijde, een afgezonderde is hij, en valt hij, dan is hij een offer.

Want een offer is iets gewijds. Een offer is — het woord zegt het — iets dat aangeboden wordt. „Stelt uw lichamen tot een levende, heilige, Gode welbehagelijke offerande,” zegt de Apostel. Dat is 's Christens roeping. Zijn geheele leven moet een offer, een toewijding zijn, een zichzelf aanbieden aan God in Christus.

Op die wijs wordt men geen slachtoffer, maar men is het reeds. Paulus was een offer, lang voordat hij viel onder het zwaard van Nero's scherprechters. Zijn onthoofding was slechts het einde van zijn offerleven.

En wie zich zóó aan God heeft toegewijd, die kan zich ook zoo geheel aan den arbeid geven, dien God hem te doen gegeven heeft. Hij moge geroepen zijn om in Afrika's wildernissen aan ruwe menschen het Evangelie van Gods genade te brengen, of hij moge geroepen zijn om een schoorsteen te bouwen voor een fabriek. Wie aan God zich gegeven heeft, neemt uit Zijn hand den arbeid aan met de gevaren van dien arbeid. Moet hij daarbij als slachtoffer vallen, dan overkomt hem niets vreemds; hij wist, dat het komen kon, dat het in de lijn lag.

Maar slachtoffer van de staking, slachtoffer van een klassenstrijd? Over den volkenstrijd wil ik niet spreken; de mannen, die daar als slachtoffers vallen, hebben zich niet vrijwillig aan den oorlog gewijd; ze moesten.

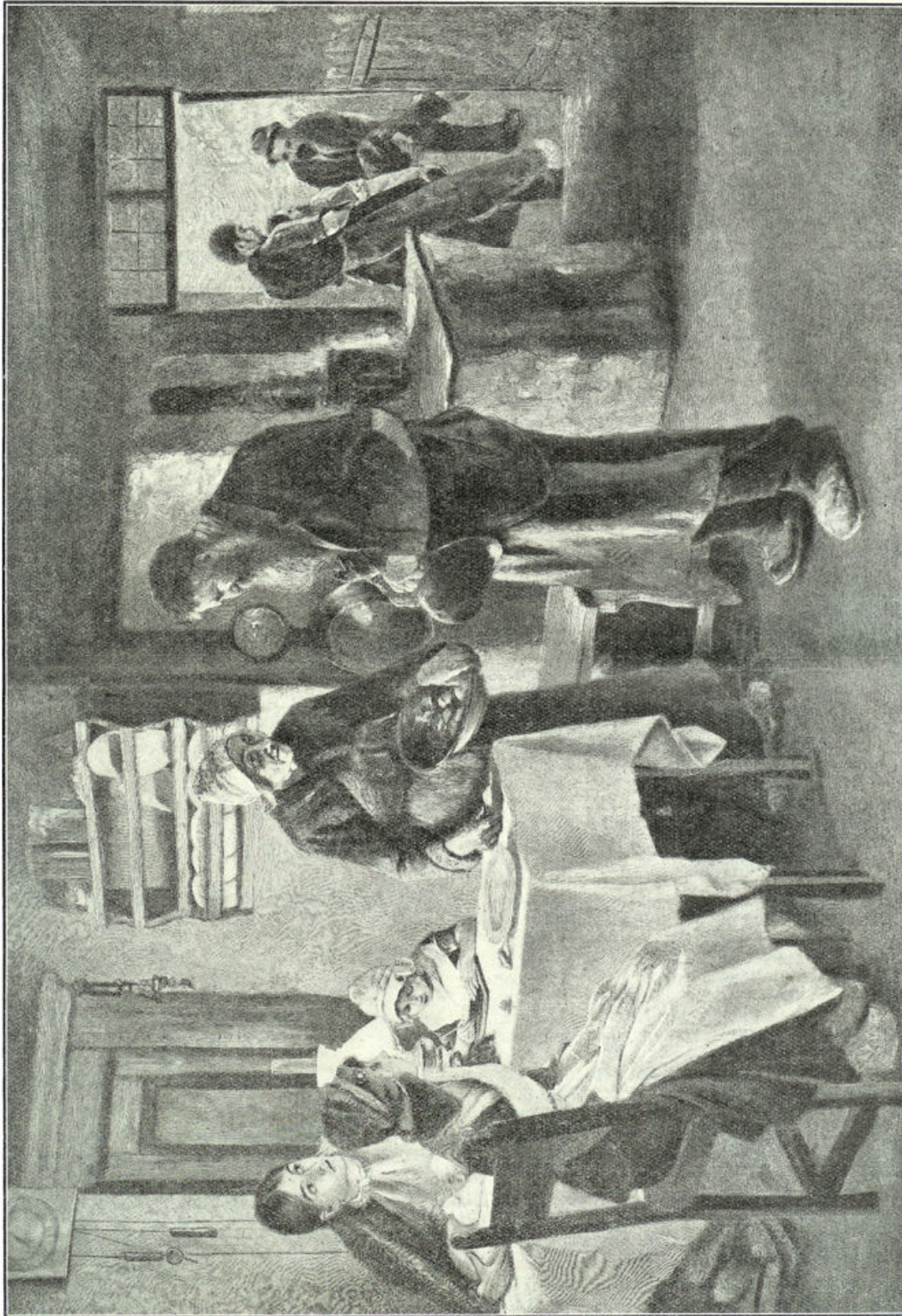
Tot den klassenstrijd daarentegen dwingt niemand mij, ik ga er vrijwillig in. Ik wijd mij aan den klassenstrijd. En daar zit de ernstige vraag: Kan ik mij aan den klassenstrijd wijden, nadat ik me aan God heb geofferd? Wil God den klassenstrijd? God wil den arbeid, en daarom kan de aan God gewijde zich aan den arbeid wijden. De arbeid is noodzakelijk voor het levensonderhoud: „In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten.”

Maar wil God, dat werkgevers en werkers vijandig tegenover elkander staan en elkander bestrijden met staking en uitsluiting? Het antwoord op die vraag geeft de Schrift ondubbelzinnig. In de dagen van den apostel Paulus was de verhouding van werker en werkgever die van slaaf tot meester, doch Paulus heeft met geen woord den slaaf aangespoord tot verzet tegen zijn meester, ook niet tegen den hardvochtigen meester, en hij heeft met geen woord den meester bevolen den slaaf vrij te laten. Hij heeft de verhoudingen op hun plaats gelaten, maar alleen gezegd, wat slaaf en wat meester op hun plaats te doen hadden. De geloovige slaaf een vrijgelatene des Heeren, die voortaan niet zijn meester, maar den Heere Christus dient; de geloovige meester een slaaf van Christus, die zijn dienstknechten recht en gelijk doet, wetend, dat hij een Heer in den hemel heeft. Kan het schooner worden gezegd, dan Paulus het doet in zijn brieven aan de Efeziërs en de Kolossensen?

Wij weten dus, wat Gods wil is in de verhouding van werkers en werkgevers, want deze wil is duidelijk uitgesproken. En wie zich aan God geofferd heeft, kan zich niet offeren aan iets, dat niet naar Gods wil is. Wie zich aan God gewijd heeft, heeft Hem te vragen, waarvoor Hij dat gewijde leven gebruiken wil.

A. L.

Een slachtoffer van de staking.

Naar een schilderij van Edmund Blume.